Bài 5. Tích của một số với một vectơ

A. Lý thuyết

1. Định nghĩa

Cho một số $k \neq 0$ và vecto $\vec{a} \neq \vec{0}$. Tích của một số k với vecto \vec{a} là một vecto, kí hiệu là $k\vec{a}$, được xác định như sau:

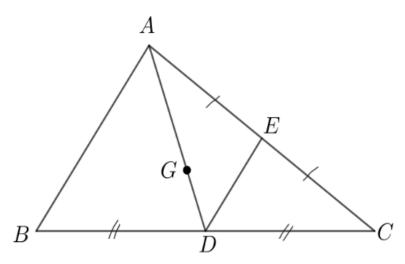
- + cùng hướng với \vec{a} nếu k > 0, ngược hướng với \vec{a} nếu k < 0;
- + có độ dài bằng $|\mathbf{k}| . |\vec{\mathbf{a}}|$

Quy ước: $0\vec{a} = \vec{0}, k\vec{0} = \vec{0}$

Phép lấy tích của một số với một vectơ gọi là phép nhân một số với một vecto.

Ví dụ: Cho G là trọng tâm của tam giác ABC, D và E lần lượt là trung điểm của BC và AC. Tìm mối quan hệ của \overrightarrow{GA} và \overrightarrow{GD} ; mối quan hệ của \overrightarrow{AD} và \overrightarrow{GD} .

Hướng dẫn giải

Khi đó ta có:

- Vì G là trọng tâm của tam giác ABC nên GA = 2GD.

Mà G nằm giữa A và D nên \overrightarrow{GA} và \overrightarrow{GD} là hai vecto ngược hướng.

$$\Rightarrow \overrightarrow{GA} = (-2)\overrightarrow{GD}$$
.

- Ta có: AD = 3GD.

Mà \overrightarrow{GD} và \overrightarrow{AD} là hai vecto cùng hướng.

$$\Rightarrow \overrightarrow{AD} = 3\overrightarrow{GD}$$
.

Ví dụ: Cho vecto \vec{a} có $|\vec{a}| = 4$. Tìm số thực x sao cho vecto \vec{x} a có độ dài bằng 1 và cùng hướng với \vec{a} .

Hướng dẫn giải:

Ta có:
$$|\vec{xa}| = 1 \Leftrightarrow |\vec{x}| \cdot |\vec{a}| = 1 \Leftrightarrow |\vec{x}| \cdot 4 = 1$$

$$\Leftrightarrow |\mathbf{x}| = \frac{1}{4}$$

Lại có vecto \vec{a} cùng hướng với vecto \vec{a} nên x > 0

Suy ra
$$x = \frac{1}{4}$$
.

Vậy
$$x = \frac{1}{4}$$
 là giá trị cần tìm.

2. Tính chất

Với hai vecto bất kì a, b và hai số thực h, k, ta có:

+)
$$k(\vec{a} + \vec{b}) = k\vec{a} + k\vec{b}; k(\vec{a} - \vec{b}) = k\vec{a} - k\vec{b};$$

+)
$$(h + k)\vec{a} = h\vec{a} + k\vec{a};$$

+)
$$h(\vec{a}) = (h\vec{a}) \vec{a}$$
;

+)
$$1\vec{a} = \vec{a}$$
; $(-1)\vec{a} = -\vec{a}$.

Nhận xét: $k \vec{a} = \vec{0}$ khi và chỉ khi k = 0 hoặc $\vec{a} = \vec{0}$.

Ví dụ: Tính:

a)
$$5\overrightarrow{BC} + 5\overrightarrow{CA}$$
;

b)
$$4\overrightarrow{AB} + 6\overrightarrow{AB}$$
;

c)
$$4(2\overrightarrow{AB}) + 2\overrightarrow{BC} - 3\overrightarrow{AB}$$
.

Hướng dẫn giải:

a)
$$5\overrightarrow{BC} + 5\overrightarrow{CA} = 5(\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CA}) = 5\overrightarrow{BA}$$
.

b)
$$4\overrightarrow{AB} + 6\overrightarrow{AB} = (4+6)\overrightarrow{AB} = 10\overrightarrow{AB}$$
.

c)
$$4(2\overrightarrow{AB}) + 5\overrightarrow{BC} - 3\overrightarrow{AB}$$

$$= (4.2)\overrightarrow{AB} + 5\overrightarrow{BC} - 3\overrightarrow{AB}$$

$$= 8\overrightarrow{AB} + 5\overrightarrow{BC} - 3\overrightarrow{AB}$$

$$= 8\overrightarrow{AB} - 3\overrightarrow{AB} + 5\overrightarrow{BC}$$

$$=(8-3)\overrightarrow{AB}+5\overrightarrow{BC}$$

$$=5\overrightarrow{AB} + 5\overrightarrow{BC}$$

$$=5(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC}) = 5\overrightarrow{AC}$$

3. Một số ứng dụng

3.1. Trung điểm của đoạn thẳng

Nếu I là trung điểm của đoạn thẳng AB thì $\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} = 2\overrightarrow{MI}$ với điểm M bất kì.

Chứng minh:

Vì I là trung điểm của đoạn thẳng AB nên $\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} = \overrightarrow{0}$

Suy ra:

$$\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} \, = \, \left(\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA} \right) + \left(\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IB} \right)$$

$$= \overrightarrow{MI} + \overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} = 2\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB}$$

$$= 2\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{0} = 2\overrightarrow{MI}$$
.

$$\Rightarrow \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} = 2\overrightarrow{MI}$$
 (dpcm).

Ví dụ: Cho tứ giác ABCD. Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AC, BD. Chứng minh $\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD} = 2\overrightarrow{MN}$.

Hướng dẫn giải:

Vì M, N lần lượt là trung điểm của AC, BD nên ta có:

$$\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MC} = \overrightarrow{0}$$

$$\overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MD} = 2\overrightarrow{MN}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD} = \left(\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MC}\right) + \left(\overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MD}\right) = \overrightarrow{0} + 2\overrightarrow{MN} = 2\overrightarrow{MN}.$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD} = 2\overrightarrow{MN}$$
 (dpcm).

3.2. Trọng tâm của tam giác

Nếu G là trọng tâm của tam giác ABC thì $\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} = 3\overrightarrow{MG}$ với điểm M bất kì.

Ví dụ: Gọi G và G' lần lượt là trọng tâm tam giác ABC và A'B'C'. Chứng minh rằng: $\overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'} = 3\overrightarrow{GG'}$.

Hướng dẫn giải:

Vì G và G' lần lượt là trọng tâm tam giác ABC và A'B'C' nên:

$$\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} = \overrightarrow{0}$$
 và $\overrightarrow{GA'} + \overrightarrow{GB'} + \overrightarrow{GC'} = \overrightarrow{0}$

Theo quy tắc cộng vectơ ta có:

$$\overrightarrow{AA'} = \overrightarrow{AG} + \overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{G'A'}$$
 (1)

$$\overrightarrow{BB'} = \overrightarrow{BG} + \overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{G'B'}$$
 (2)

$$\overrightarrow{CC'} = \overrightarrow{CG} + \overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{G'C'}$$
 (3)

Cộng vế với vế của (1), (2) và (3) ta có:

$$\overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'} = 3\overrightarrow{GG'} + \left(\overrightarrow{AG} + \overrightarrow{BG} + \overrightarrow{CG}\right) + \left(\overrightarrow{GA'} + \overrightarrow{GB'} + \overrightarrow{GC'}\right)$$

$$=3\overrightarrow{GG'}+\left(-\overrightarrow{GA}-\overrightarrow{GB}-\overrightarrow{GC}\right)+\left(\overrightarrow{GA'}+\overrightarrow{GB'}+\overrightarrow{GC'}\right)$$

$$=3\overrightarrow{GG'}-\left(\overrightarrow{GA}+\overrightarrow{GB}+\overrightarrow{GC}\right)+\left(\overrightarrow{GA'}+\overrightarrow{GB'}+\overrightarrow{GC'}\right)$$

$$= 3\overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{0} + \overrightarrow{0} = 3\overrightarrow{GG'}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'} = 3\overrightarrow{GG'}$$
 (dpcm).

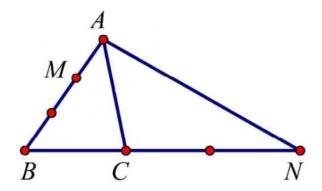
3.3. Điều kiện để hai vectơ cùng phương. Điều kiện để ba điểm thẳng hàng

- Điều kiện cần và đủ để hai vector \vec{a} và \vec{b} ($\vec{b}\neq 0$) cùng phương là có một số thực k để $\vec{a}=k\,\vec{b}$.
- Điều kiện cần và đủ để ba điểm phân biệt A, B, C thẳng hàng là có số thực k để $\overrightarrow{AB} = k\overrightarrow{AC}$.

Nhận xét: Trong mặt phẳng, cho hai vecto \vec{a} và \vec{b} không cùng phương. Với mỗi vecto \vec{c} có duy nhất cặp số (x; y) thoả mãn $\vec{c} = x\vec{a} + y\vec{b}$.

Ví dụ: Cho tam giác ABC. Đặt $\vec{a} = \overrightarrow{AB}$, $\vec{b} = \overrightarrow{AC}$. Dựng các điểm M, N sao cho $\overrightarrow{AM} = \frac{1}{3} \overrightarrow{AB}$; $\overrightarrow{CN} = 2 \overrightarrow{BC}$.

- a) Phân tích \overrightarrow{CM} , \overrightarrow{AN} theo các vecto \overrightarrow{a} và \overrightarrow{b} .
- b) Gọi I là điểm thỏa mãn: $\overrightarrow{MI} = \overrightarrow{CM}$. Chứng minh I, A, N thẳng hàng. **Hướng dẫn giải:**

a) Ta có:

+)
$$\overrightarrow{CM} = \overrightarrow{CA} + \overrightarrow{AM} = -\overrightarrow{AC} + \frac{1}{3}\overrightarrow{AB} = \frac{1}{3}\overrightarrow{a} - \overrightarrow{b}$$
.

+)
$$\overrightarrow{CN} = 2\overrightarrow{BC} \Rightarrow CN = 2BC \Rightarrow BC = \frac{1}{3}BN \Rightarrow BN = 3BC.$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{BN} = 3\overrightarrow{BC}$$
.

$$\Rightarrow \overrightarrow{AN} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BN} = \overrightarrow{AB} + 3\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AB} + 3\left(\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB}\right) = \overrightarrow{AB} + 3\overrightarrow{AC} - 3\overrightarrow{AB}$$

$$= -2\overrightarrow{AB} + 3\overrightarrow{AC} = -2\overrightarrow{a} + 3\overrightarrow{b}$$
.

b) Ta có:

$$\overrightarrow{AI} = \overrightarrow{AM} + \overrightarrow{MI} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CM} = \frac{1}{3}\overrightarrow{a} + \frac{1}{3}\overrightarrow{a} - \overrightarrow{b} = \frac{2}{3}\overrightarrow{a} - \overrightarrow{b} = -\frac{1}{3}(-2\overrightarrow{a} + 3\overrightarrow{b})$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{AI} = -\frac{1}{3}\overrightarrow{AN}$$
.

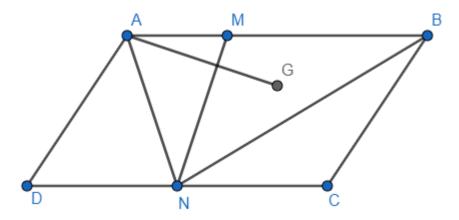
 \Rightarrow I, A, N thẳng hàng.

B. Bài tập tự luyện

B.1 Bài tập tự luận

Bài 1. Cho hình bình hành ABCD. Gọi M, N lần lượt là hai điểm nằm trên hai cạnh AB và CD sao cho AB = 3AM, CD = 2CN và G là trọng tâm tam giác MNB. Phân tích vector \overrightarrow{AN} , \overrightarrow{MN} , \overrightarrow{AG} qua các vector \overrightarrow{AB} và \overrightarrow{AC} .

Hướng dẫn giải:

+ Vì ABCD là hình bình hành nên $\overrightarrow{BA} = \overrightarrow{CD}$

Ta lại có: CD = 2CN nên N là trung điểm của CD.

Mà \overrightarrow{CD} và \overrightarrow{CN} là hai vecto cùng hướng.

$$\Rightarrow \overrightarrow{CD} = 2\overrightarrow{CN}$$
.

$$\Leftrightarrow \overrightarrow{CN} = \frac{1}{2}\overrightarrow{CD} \Leftrightarrow \overrightarrow{CN} = \frac{1}{2}\overrightarrow{BA} \Leftrightarrow \overrightarrow{CN} = -\frac{1}{2}\overrightarrow{AB}$$

Suy ra:

$$\overrightarrow{AN} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{CN} = \overrightarrow{AC} - \frac{1}{2}\overrightarrow{AB}$$

+ Ta có:
$$AB = 3AM \Rightarrow AM = \frac{1}{3}AB$$

Mà \overrightarrow{AM} và \overrightarrow{AB} là hai vecto cùng hướng.

$$\Rightarrow \overrightarrow{AM} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AB}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MA} = -\frac{1}{3}\overrightarrow{AB}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AN} = -\frac{1}{3}\overrightarrow{AB} + (\overrightarrow{AC} - \frac{1}{2}\overrightarrow{AB}) = -\frac{5}{6}\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}$$

Vì G là trọng tâm tam giác MNB nên:

$$3\overrightarrow{AG} = \overrightarrow{AM} + \overrightarrow{AN} + \overrightarrow{AB} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} - \frac{1}{2}\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AB} = \frac{5}{6}\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{AG} = \frac{5}{18} \overrightarrow{AB} + \frac{1}{3} \overrightarrow{AC}$$

Vậy:

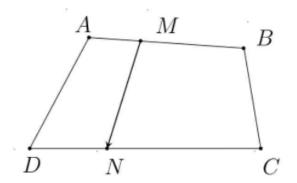
$$\overrightarrow{AN} = \overrightarrow{AC} - \frac{1}{2}\overrightarrow{AB}$$

$$\overrightarrow{MN} = -\frac{5}{6}\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}$$

$$\overrightarrow{AG} = \frac{5}{18}\overrightarrow{AB} + \frac{1}{3}\overrightarrow{AC}$$

Bài 2. Cho tứ giác ABCD. Gọi M, N lần lượt thuộc các đoạn thẳng AB, CD sao cho MB = 2MA và NC = 2ND. Chứng minh rằng: $\overrightarrow{MN} = \frac{2}{3}\overrightarrow{AD} + \frac{1}{3}\overrightarrow{BC}$.

Hướng dẫn giải:

Áp dụng quy tắc cộng vecto, ta có:

$$\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DN}$$
 (1)

$$\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CN}$$
 (2)

Nhân hai vế của phương trình (1) với 2 ta có:

$$2\overrightarrow{MN} = 2\overrightarrow{MA} + 2\overrightarrow{AD} + 2\overrightarrow{DN}$$
 (3)

Cộng hai vế của (2) và (3) ta có:

$$3\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CN} + 2\overrightarrow{MA} + 2\overrightarrow{AD} + 2\overrightarrow{DN}$$

$$\Leftrightarrow 3\overrightarrow{MN} = \left(2\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB}\right) + 2\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BC} + \left(2\overrightarrow{DN} + \overrightarrow{CN}\right)$$

Vì M, N lần lượt thuộc các đoạn thẳng AB, CD (M, N lần lượt nằm giữa đoạn thẳng AB và CD).

 $\Rightarrow \overrightarrow{MA}, \overrightarrow{MB}$ và $\overrightarrow{DN}, \overrightarrow{CN}$ là hai cặp vecto ngược hướng.

Mà MB = 2MA và NC = 2ND nên ta có:

$$2\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} = \overrightarrow{0}$$

$$2\overrightarrow{DN} + \overrightarrow{CN} = \overrightarrow{0}$$

Suy ra:

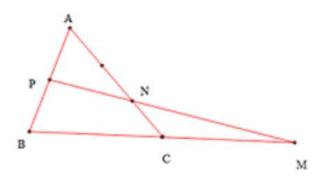
$$3\overrightarrow{MN} = 2\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BC}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MN} = \frac{2}{3}\overrightarrow{AD} + \frac{1}{3}\overrightarrow{BC} \text{ (dpcm)}.$$

Bài 3. Cho tam giác ABC có P là trung điểm của AB và hai điểm M, N thỏa mãn các hệ thức: $\overrightarrow{MB} = 2\overrightarrow{MC}$; $\overrightarrow{AN} = 2\overrightarrow{NC}$.

Chứng minh ba điểm M, N, P thẳng hàng.

Hướng dẫn giải:

Vì:

+)
$$\overrightarrow{AN} = 2\overrightarrow{NC}$$

Nên AN =
$$2NC \Rightarrow CN = \frac{1}{3}CA$$
.

Mà \overrightarrow{CN} và \overrightarrow{CA} là hai vecto cùng hướng.

$$\Rightarrow \overrightarrow{\text{CN}} = \frac{1}{3}\overrightarrow{\text{CA}} \ .$$

+)
$$\overrightarrow{MB} = 2\overrightarrow{MC} \Rightarrow MB = 2MC \Rightarrow C$$
 là trung điểm của MB.

$$\Rightarrow$$
 MC = CB

Mà \overrightarrow{MC} và \overrightarrow{CB} là hai vecto cùng hướng.

$$\Rightarrow \overrightarrow{MC} = \overrightarrow{CB}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{CN} = \overrightarrow{CB} + \frac{1}{3}\overrightarrow{CA}$$

$$\Rightarrow 3\overrightarrow{MN} = 3\overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CA} (1)$$

Ta lại có:

+) C là trung điểm của
$$MB \Rightarrow \overrightarrow{MB} = 2\overrightarrow{CB}$$

+) P là trung điểm của AB $\Rightarrow \overrightarrow{BP} = \frac{1}{2}\overrightarrow{BA}$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MP} = \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BP} = 2\overrightarrow{CB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{BA} = 2\overrightarrow{CB} + \frac{1}{2}\left(\overrightarrow{CA} - \overrightarrow{CB}\right)$$

$$=2\overrightarrow{CB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{CA} - \frac{1}{2}\overrightarrow{CB} = \frac{3}{2}\overrightarrow{CB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{CA}$$

$$\Rightarrow 2\overrightarrow{MP} = 3\overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CA} (2)$$

Từ (1) và (2) ta có:

$$3\overrightarrow{MN} = 2\overrightarrow{MP} \iff \overrightarrow{MN} = \frac{2}{3}\overrightarrow{MP}$$

Do đó ba điểm M, N, P thẳng hàng (đpcm).

B.2 Bài tập trắc nghiệm

Câu 1. Cho tam giác ABC có M là trung điểm của BC, I là trung điểm của AM. Khẳng định nào sau đây đúng ?

A.
$$\overrightarrow{AI} = \frac{1}{4} (\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC});$$

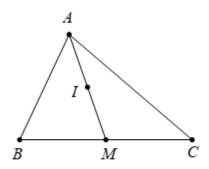
B.
$$\overrightarrow{AI} = \frac{1}{4} (\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{AC});$$

C.
$$\overrightarrow{AI} = \frac{1}{4}\overrightarrow{AB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{AC}$$
;

D.
$$\overrightarrow{AI} = \frac{1}{4}\overrightarrow{AB} - \frac{1}{2}\overrightarrow{AC}$$
.

Hướng dẫn giải

Đáp án đúng là: A

Vì M là trung điểm BC nên $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} = 2\overrightarrow{AM}$. (1)

Mặt khác I là trung điểm AM nên $2\overrightarrow{AI} = \overrightarrow{AM}$. (2)

Từ (1), (2) suy ra
$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} = 4\overrightarrow{AI} \Leftrightarrow \overrightarrow{AI} = \frac{1}{4} (\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}).$$

Câu 2. Cho tứ giác ABCD. Trên cạnh AB, CD lấy lần lượt các điểm M, N sao cho $3\overrightarrow{AM} = 2\overrightarrow{AB}$ và $3\overrightarrow{DN} = 2\overrightarrow{DC}$. Tính vecto \overrightarrow{MN} theo hai vecto \overrightarrow{AD} , \overrightarrow{BC} .

A.
$$\overrightarrow{MN} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AD} + \frac{1}{3}\overrightarrow{BC}$$
;

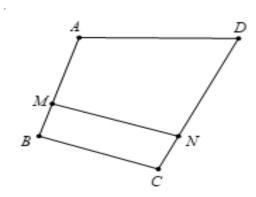
B.
$$\overrightarrow{MN} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AD} - \frac{2}{3}\overrightarrow{BC}$$
;

C.
$$\overrightarrow{MN} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AD} + \frac{2}{3}\overrightarrow{BC}$$
;

D.
$$\overrightarrow{MN} = \frac{2}{3}\overrightarrow{AD} + \frac{1}{3}\overrightarrow{BC}$$
.

Hướng dẫn giải

Đáp án đúng là: C

Ta có:
$$\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DN}$$
 và $\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CN}$.

Suy ra
$$3\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DN} + 2(\overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CN})$$

$$= \left(\overrightarrow{MA} + 2\overrightarrow{MB}\right) + \left(\overrightarrow{AD} + 2\overrightarrow{BC}\right) + \left(\overrightarrow{DN} + 2\overrightarrow{CN}\right).$$

Theo bài ra, ta có:

+)
$$3\overrightarrow{AM} = 2\overrightarrow{AB} \Leftrightarrow 3\overrightarrow{AM} = 2(\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{MB}) \Leftrightarrow 3\overrightarrow{AM} = 2\overrightarrow{AM} + 2\overrightarrow{MB}$$

$$\Leftrightarrow \overrightarrow{AM} = 2\overrightarrow{MB} \Leftrightarrow 2\overrightarrow{MB} - \overrightarrow{AM} = \overrightarrow{0} \Leftrightarrow 2\overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MA} = \overrightarrow{0}.$$

+)
$$3\overrightarrow{DN} = 2\overrightarrow{DC} \Leftrightarrow 3\overrightarrow{DN} = 2(\overrightarrow{DN} + \overrightarrow{NC}) \Leftrightarrow 3\overrightarrow{DN} = 2\overrightarrow{DN} + 2\overrightarrow{NC}$$

$$\Leftrightarrow \overrightarrow{DN} = 2\overrightarrow{NC} \Leftrightarrow \overrightarrow{DN} - 2\overrightarrow{NC} = \overrightarrow{0} \Leftrightarrow \overrightarrow{DN} + 2\overrightarrow{CN} = \overrightarrow{0}.$$

Vậy
$$3\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{AD} + 2\overrightarrow{BC} \Leftrightarrow \overrightarrow{MN} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AD} + \frac{2}{3}\overrightarrow{BC}$$
.

Câu 3. Cho hình bình hành ABCD có M là trung điểm của AB. Khẳng định nào sau đây đúng ?

A.
$$\overrightarrow{DM} = \frac{1}{2}\overrightarrow{CD} + \overrightarrow{BC}$$
;

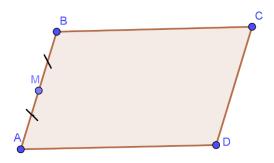
B.
$$\overrightarrow{DM} = \frac{1}{2}\overrightarrow{CD} - \overrightarrow{BC}$$
;

C.
$$\overrightarrow{DM} = \frac{1}{2}\overrightarrow{DC} - \overrightarrow{BC}$$
;

D.
$$\overrightarrow{DM} = \frac{1}{2}\overrightarrow{DC} + \overrightarrow{BC}$$
.

Hướng dẫn giải

Đáp án đúng là: C

Xét các đáp án ta thấy cần phân tích vector \overrightarrow{DM} theo hai vector \overrightarrow{DC} và \overrightarrow{BC} .

Vì ABCD là hình bình hành nên $\overrightarrow{DB} = \overrightarrow{DA} + \overrightarrow{DC}$.

Và M là trung điểm AB nên $2\overrightarrow{DM} = \overrightarrow{DA} + \overrightarrow{DB}$

$$\Leftrightarrow 2\overrightarrow{DM} = \overrightarrow{DA} + \overrightarrow{DA} + \overrightarrow{DC}$$

$$\Leftrightarrow 2\overrightarrow{DM} = 2\overrightarrow{DA} + \overrightarrow{DC}.$$

$$\Leftrightarrow 2\overrightarrow{DM} = -2\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{DC} \text{ (do } \overrightarrow{DA} = -\overrightarrow{BC})$$

Suy ra
$$\overrightarrow{DM} = \frac{1}{2}\overrightarrow{DC} - \overrightarrow{BC}$$
.